

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v prodajni hiši
na ulici št. 14
za leto 1904
na št. 14

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v prodajni hiši
na ulici št. 14
za leto 1904
na št. 14

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v prodajni hiši
na ulici št. 14
za leto 1904
na št. 14

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v prodajni hiši
na ulici št. 14
za leto 1904
na št. 14

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v prodajni hiši
na ulici št. 14
za leto 1904
na št. 14

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v prodajni hiši
na ulici št. 14
za leto 1904
na št. 14

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v prodajni hiši
na ulici št. 14
za leto 1904
na št. 14

Štev. 46.

V Mariboru, dne 17. novembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Narodno šolstvo v ptujskem okraju.

Iz ptujskega okraja, dne 18. nov.

Danes so prišli v Ptuj spodnještajerski nemški poslanci na posvetovanje. O čem so se posvetovali, seveda ne vemo. A da niso storili sklepov, ki bi naj prinesli hasen slovenskemu ljudstvu, o tem smo vsi prepričani. Saj je vse njihovo delovanje naperjeno na to, kako zatreti slovensko narodnost na lepem Štajerju in položiti naše krasne kraje v roke nenasiljivih Nemcev.

Nemci se pridno posvetujejo o bodočem svojem delovanju, mi Slovenci pa — vsaj po mojem nemerodajnem mnenju — mnogo premalo. Na srcu mi je posebno bodočnost našega narodnega šolstva v ptujskem okraju. Še vedno slišim besede, ki jih je izgovoril ob zmagi Nemcev v okrajnem zastopu pek in župan Ornik, da kmalu tudi za šolstvo napoči nova doba. Mislim je s tem na čas, ko bodo prišli Nemci tudi v okrajni šolski svet ter začeli vihteti svoj nemški bič nad našim narodnim učitelstvom in šolstvom.

Nemci bodo delovali na to, da nam raznarodijo učitelstvo in nam ponemčijo šolstvo. Značajni in narodni učitelji se bodo preganjali, slovenski jezik se bo iztiraval, kakor tujec iz naših šol. Ugonobitev našega ljudstva, to bodo hoteli in dosegli Nemci, ako se pravočasno ne postavimo po robu ter ne branimo svojih pravic.

Okrajni šolski svet bo prišel Nemcem v roke, v tem se ne da nič več spremeniti. A

okrajni šolski svet ne bo mogel izgnati vsaj materinega jezika iz naših šol in nam vsiliti tuje jezike, ako bodo storili le krajni šolski sveti svojo dolžnost. Za to pa moramo skrbeti, da bo večina v krajnih šolskih svetih vedno vestna in narodnozavedna.

Najboljše bi bilo po mojem mnenju, da bi se ustanovil v Ptuj nekak naroden odbor, kateremu bi naj bila skrb za krajne šolske svete izročena. Pazil bi, kdaj je v tem ali onem kraju volitev za krajni šolski svet, skrbel za potrebno agitacijo pred volitvijo ter dajal krajnim šolskim svetom vsa potrebna pojasnila! Upamo, da bo vaš list kmalu prinesel vest o ustanovitvi takega, gotovo neizmerno potrebnega odbora!

Obstrukcija jim ne diši.

Nemci se ne morejo pomiriti zaradi obstrukcije slovenskih poslancev, kajti sedaj so nemški poslanci razkrinkani pred vsemi ljudmi, ki kaj mislijo. To dobro vedo tudi nemškutarji, a svoje slepe ovne hočejo še vendar premotiti. Pravijo jim, slovenska obstrukcija je kriva, da se za Slovenski Štajer ni nič storilo. Toda ravno narobe je prav, ker se za Slovenski Štajer nič ni zgodilo, zato se je začela obstrukcija.

Obstrukcija slovenskih poslancev se je začela dne 4. novembra. Deželni zbor pa je zboroval že od 26. septem. Zakaj pa Nemci v času od 26. septem. do 4. novem. niso nič storili? Zato, ker ne marajo Slovenskega Štajerja.

Poslanec Robič je dne 9. t. m. izjavil v imenu vseh slovenskih poslancev, da slovenski poslanci ne bodo več obstruirali, če se razpravlja o gospodarskih predlogih. In res! Dne 9. t. m. je bilo posvetovanje o novem lovskem zakonu, in slovenski poslanci niso obstruirali.

Dne 4. novembra se je začela slovenska obstrukcija, dne 10. novem. pa so poslance že poslali domov. Nemci prej v teku več ko enega meseca niso nič storili za kmeta in delavca, samo sedaj kričijo, da bi se od 4. do 10. nov. vse zgodilo. Ali še veste, kako je Stiger molčal? Ali veste, da Ornik za Slovence nič ni storil? Ali ne veste, da Stallner ni menda dvakrat govoril v deželnem zboru za svoje volilce? Imeli so čas od 26. sept. do 4. nov., a niso nič storili. Sedaj ko je trajala od 4. do 10. nov. slovenska obstrukcija, sedaj pravijo, da bi vse storili. Poznamo se, strici! Sedaj vam prede, zato se izgovarjate. Ako bi pa Slovenci ne obstruirali, bi pa rekli, bomo že pozneje kaj storili. Izgovor imate vedno pripravljen, toda poznamo se!

Zakaj so slovenski poslanci začeli z obstrukcijo? Ker nemški poslanci niso nič dovolili za Spodnji Štajer in so začeli dne 4. nov. posvetovanje o proračunu. Slovenci niso pripustili sklepanja o proračunu, ampak so zahtevali posvetovanje o gospodarskih predlogih. Slovenska obstrukcija je torej le pokazala jasno in neoporekljivo, kdo je kriv, da se za Slovenski Štajer nič ne zgodi.

Nemški poslanci so krivi, da se ne regulirajo reke in potoki na Sloven. Štajerju. Nemški poslanci so krivi, da za prenov-

Listek.

Po potu molitve in spoznanja.

(Pripoved. — Iz hrvatskega prevel I. V. Starogorski.)

(Dalje.)

»O ne, ne, ni to človek... ampak naš hišni pes, naš zvesti Šarko«, odvrne ona. Ko sva se ločila, sem zapazila, da dirja on proti meni. Ko sem padla v vodo, sem čutila, da me nekdo vleče. Šarko se je zaletel za mano in me vlekel k obali. Moj krik, ko sem padla v vodo, je slišal nek delavec. On me je potem izvlekel iz vode, ker pes ni imel te moči. Nato me odneso onesveščeno domov. Na psa ni nikdo mislil. On, ves utrujen, se utopi in malo prej ga prineso mrtvega domov.«

»Ubogi moj Šarko!« reče Milovič, ko je žena izvršila svojo povest. »Vendar hvala srečni usodi, ki te mi je rešila, dočim sem te štel že med mrtve.«

»Reci raj: Hvala predragemu Bogu, ki je vse tako čudovito naredil!« reče mu gospa in ga mило pogleda. »Čuj, tisti trenutek, ko sem mislila, da mi bije zadnja ura, sem zavpila iz dna srca: Jezus, Marija in Jožef, pomagajte mi, rešite me! In glej! moj klic ni bil brez uspeha. Oh, da bi se ti hotel

uveriti, da me je rešila edino le božja dobrotla!«

Milovič obmolke in gleda zamišljeno v tla. Gospa Lilija ga prime za roko, gledaje ga v lice, da vidi, kak učinek so naredile njene besede. Zdelo se ji je, da so se mu oči zalile s solzami. Pokaže mu sliko svete Družine in mu reče:

»Poglej, Vladko, ona sv. Družina je bežela nad našo hišo, da ni mati prerano umrla. Sedaj čaka, da se oče spreobrne in postane zopet veren. Mar ni res?«

»Ne muči se z mnogim govorjenjem, draga Lilija«, odvrne tovarnar, »to utegne tvojemu zdravju škodovati. Treba, da pogledam v tovarno in te za nekaj časa ostavim.«

Žena pogleda žalostno za njim. Zapustilo jo je upanje, da bi njene besede delovale na moža in žalostno povesi glavo. Ali za hip upre svoje oči v sliko sv. Družine in zaupno moli: »Nikdar ni prepozno, dokler bedi nad nama Jezus, Marija in Jožef! Zato ne neham nikdar klicati k vam: Ganite srce mojega moža, da bo zopet veren in vam izkazoval čast!«

Milovič je med tem pozval oskrbnika svoje tovarne, da poizve, kako je nastal požar. Oskrbnikove vesti so bile v resnici žalostne, ali Milovič ne obupa. Pripravljen je bil, da se bori s silo zoper svojo nesrečo in zaupno

je gledal v bodočnost. Saj mu je njegovo vse, mila soproga, rešena.

III.

Huda nesreča, žalost in skrb je obiskala ta dan hišo Milovičevo in ni se dala več odpraviti. Gospa je jela bolehati radi strahu in prehlajenja. In njeno zdravje je bilo zelo slabo. Morala je leči v postelj. Stari domači zdravnik se je trudil, da najde zdravila njeni bolezn.

Zraven skrbi za zdravje svoje žene je tlačila Miloviča še druga skrb, namreč, da obdrži svojo tovarno. Na njegovo veliko žalost ni mogel popraviti tega, kar mu je uničil ogenj. Naročniki so pretili s tožbami, kar bi gotovo uničilo dober glas njegove hiše. Milovič ni imel mira. Po dnevu je bil neprestano v pisarni, se mučil, računal in dopisoval, a zvečer je stal zraven bolne žene. Njeni potrpežljivosti se ni mogel načuditi.

Nekega večera, ko se je vrnil iz tovarne domov k bolni ženi, vidi, kako ona sklepa roke štiriletnemu Milanu in moli z njim večerno molitev.

»Draga Lilija, ne muči se toliko«, ji reče, »vse to ti škoduje!«

»Ali je resnica?« mu odgovori ona in se nasmehne. Ko pa on znova potrdi, mu reče: »Mogoče, da mi škoduje, ali tega ne

ljenje vinogradov ne dobe vinogradniki nobene podpore v brezobrestnih posojilih. Kakih 200.000 K bi morali dobiti, a jih ne bodo, ker nemški poslanci o gospodarskih rečeh niso hoteli nič slišati.

Nemški poslanci so tudi krivi, da ne bodo slovenski posestniki za škodo po povodnji in toči nobene podpore dobili.

Slovenska obstrukcija je pokazala svetu prave krivice, zakaj se za Slovenski Štajer nič ne zgodi, in zato Nemcem-krivcem slovenska obstrukcija ne diši. Vsi nemški listi in posebno »Štajerc« se bodo trudili to prikriti, a ne bo šlo. Resnica ostane resnica!

Zadruge nimamo.

V zadnji številki »Narodnega Gospodarja«, glasila »Zadružne zveze« na Kranjskem, čitamo zanimivo poročilo o nameravani državni pomoči za kraje, ki so trpeli vsled suše in drugih uim. Vlada je dovolila za prvo leto 500.000 kron, katere naj poljedelsko ministarstvo razdeli. Vlada pa ni imela nikakih poročil iz slovenskih pokrajin. Mislili so, pri vladi, da je pomanjkanje krme le v Istriji in Dalmaciji. Še le prizadevanju »Zadružne zveze« v Ljubljani oziroma njenega odposlanca, se je zahvaliti, da je sprejeta tudi Kranjska med dežele, ki trpe letos pomanjkanje krme. Štajerska in tudi Koroška pa nista zaznamovani med temi deželami. In zakaj ne? Prvič je temu krivo naše namestništvo, ki se ne pouči o razmerah ter ne poroča o pomanjkanju po deželi in ne zahteva podpore. Seveda je od suše in povodnji najhujše prizadet južni, slovenski del Štajerske in za tega se nemški vladi pač ni treba brigati! Slovenski deželni poslanci so sicer našo deželno vladu potom interpelacij in predlogov zadosti opozorili, kako stoji gospodarstva razmere na Spodnjem Štajerskem. O teh predlogih bi se moralo javno razpravljati in sklepati v deželnem zboru. A nemška večina niti pustila ni, da bi prišli dotični predlogi v zbornici v pretresovanje in da bi se moglo o njih glasovati, ker se jim je mudilo le s proračunom. Zato lahko trdimo, da so nemški poslanci požrli državno podporo za Slovence. V drugi vrsti smo si pa mnogo tudi sami krivi. Zakaj se kmetje ne združimo? Ko bi imeli, kakor na Kranjskem, »Zadružno zvezo«, gotovo bi se bila ista za nas spodnještajerske kmete ptegnila in dobili bi podporo.

Iz tega se torej vidi, kolike koristi je združitev kmetov. Vedno in povsod velja pregovor: Sloga jači, nesloga tlači! Imamo

morem pustiti, da bi šel Milan spat brez molitve. Sveta dolžnost vsake matere je, da stori, da ji otroci molijo večerno molitev — Bog zna, kako dolgo bo imel naš Milan svojo mater!

Milovič tolaži svojo ženo, govoreč ji, da kmalu ozdravi. V prejšnjem času bi se gotovo razjezil, ali pa vsaj porogal svoji dobri ženi, ali sedaj ni mislil na to. Težke skrbi so potlačile njegov ponos.

»Vsekako priznavam, da je lepo videti mater, ako moli s svojim detetom... ali ti si bolna...«

»V resnici, to je najlepša, najsvetejša materina dolžnost«, odgovori mu Lilija, »in gotovo je tvoja pokojna mati tudi tako delala s teboj.«

Milovičeve oči se zalijejo s solzami.

»Oh seveda«, reče zamisljeno. »Moja dobra mati! Kolikokrat me je vzela v naročje, mi sklepala roki ter me učila moliti besedo za besedo!«

»Ker pa ti sodiš, da sem jaz za to prešlaba, te prosim, izpolni ti zame to dolžnost«, reče smehljaje bolnica. »Moli ti z Milanom!«

»Jaz?« vzklikne on prestrašen.

Ali žena ga prosi: »Daj, stori mi to ljubav, prosim te. Jaz se čutim zelo zmučeno; ne morem.«

Kaj naj sedaj stori? S težkim srcem

sicer v Gradcu nekako zvezo, katera se pa le briga bolj za nemške kmete kakor pa za slovenske. Postavimo se torej na lastne noge! Združimo se!

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 10. nov. 1904.

Deželni zbor se je odg. dil. ne zaključil, v četrtek 10. novembra. Deželnega proračuna za l. 1905 ni dognal. Zakaj se je to zgodilo, cenjeni bralci lahko vganete. Nemški gospodje niso privolili slovenskemu prebivalstvu nijedne narodne drobtinice; slovenskih poslancev je pa v deželnem zboru zdaj ravno zadosti, da zamorejo zavreti kolesa na nemškem vozu. Zadaži »Slov. Gospodar« je naznanil, zakaj so naši poslanci začeli obstrukcijo v deželnem zboru. Nemška večina je pričakovala do zadnje ure, da slovenski poslanci vendar morda odstopijo od svojega početja; a želja se njej ni izpolnila. Najmanjša zahteva slovenskih poslancev je bila, da se nam na deželne stroške ustanovi kmetijska šola z enim letnikom in slovenskim podučnim jezikom »Ne! Slovincem ne smemo nič dovoliti!« se je glasil odgovor. »Dobro! mi pa Nemcem ne dovolimo, da bi mogli pod streho spraviti deželni proračun za prihodnje leto.« Zato so vlagali slovenski poslanci pri vsaki točki deželnega proračuna spreminjvalne predloge ter zahtevali glasovanj po imenih. Nemškemu kmetom je bilo posebno ležeče na tem, da se sklene nova lovska postava. »Dobro!« so rekli slovenski poslanci, »ta zakon bo v prid tudi slovenskim kmetom.« Zato so naši poslanci privolili v to obravnavo. V četrtek opoldne je bila tajna seja deželnega zbora, v kateri se je sklenilo, najeti pod jako ugodnimi pogoji posojilo za 12 milijoni kron. S tem zneskom se bo zidala nova javna bolnišnica v Gradcu in se bojo poravnala brezobrestna posojila za prenovitev vinogradov. Zvečer istega dne so bile na dnevnem redu ceste in železnice. K besedi se oglasi samo le poslanec Žičkar. Spomnil je deželni odbor na neko pozabljeno cesto v kozjanskem okraju. Že leta 1897 je sklenil deželni zbor, naj se preiskuje, jeli cesta od Lisične do Sv. Urbana potrebna. Preiskave so se sicer doguale, cesta bi se lahko stavila, a deželni odbor je djal, da on ne more oskrbeti načrta za to cestno stavbo. Imenovani poslanec je toraj opomnil deželni odbor na to prepotrebno zadevo. Nato bi se imelo vršiti glasovanje po imenih, kakor so zahtevali slovenski poslanci. Tu se vzdigne cesarski namestnik ter reče: »V imenu Nje-

govoga Veličanstva naznanjam, da se deželni zbor odgodi.« Na to izjavo smo bili vsi pripravljeni. Deželni zbor je prenehal svoje delo; lahko se skliče zopet vsaki čas, da se delo dokonča. Odseki so pripravili ogromno dela, katero lahko vsaki čas dožene deželni zbor. Ko bi cesarski namestnik bil zaključil deželni zbor, bi bil položaj čisto drugačen. Vse delo, katero so pripravili odseki, bi bilo za nič; vse bi se moralo začeti zopet iz novega. Zato se tudi pričakuje, da se deželni zbor snide koncem decembra, da vsaj dovoli začasno pobiranje deželnih doklad za prihodnje leto. Če se Nemci spametujejo, bojo k temu privolili tudi slovenski poslanci. V tem zasedanju so pokazali slovenski poslanci, da brez njih v deželnem zboru štajerskem Nemci ničesar ne premorejo. To je slovenskim poslancem mogoče sedaj, ko jih je 10; v manjšem številu ne bi mogli zavreti nemškega voza. Z nami morajo od sedaj naprej računati tudi naši najhujši nasprotniki.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Na bojnem polju v Mandžuriji se ni nič spremenilo. Obe armadi si stojita v utrjenih stališčih nasproti ter samo s prednjimi stražami in poizvedovalnimi četami nadlegujeta jeden drugo. Ojama vedno silneje zahteva pomožnih čet. Gotovo mu že vroče prihaja, v kljub temu, da je huda zima. General Kuroki je bil ranjen na nogi ter še baje ni okreval. Listi so že pisali, da je umrl, kar pa japonska uradna poročila zanikajo. Reka Hun, ki loči obe armadi, je začela zamrzovati.

Na morju.

Iz Petrograda se poroča, da je Rusija kupila od neke prijateljske države več vojnih ladij za 70 milijonov rubljev. Te ladje se medpotoma pridružijo baltiskemu brodogradu. Ena oklopnica, ki je dobila ime »Svjatoslav«, in ena torpedovka sta se že pridružili baltiskemu brodogradu v Sredozemskem morju.

Baltiško brodogradje pluje proti Vzhodni Aziji po poti, katera se skrbno prikriva. Nekateri pravijo, da bodo plule oklopnice in večje križarke okoli južne Afrike, majhne križarke in torpedovke pa skozi kanal Sues. Prave poti pa nihče ne ve. S tem se hoče brodogradje obvarovati pred nadaljnimi napadi od Japoncev najetih parnikov.

Novo rusko brodogradje je na potu v Vzhodno Azijo. Drugo baltiško brodogradje, obstoječe iz najnovejše križarke »Oley« in večjega števila torpedov in torpednih lovcev dospe

vzame Milovič svojega sinka, ki je držal še vedno sklenjeni ročici ter ga posadi na svoja kolena. Žarno ga poljubivši začne moliti z njim večerno molitev. Najprej Očenaš, potem molitev k svetemu angelju varihu in naposled molitev Gospodu, da ga po noči štiti in brani — vse tako, kakor se je spominjal iz svoje mladosti.

Čudno je bilo Miloviču pri srcu.

Ko je s sinkom molil besedo za besedo, so mu nehote rojili po glavi spomini mladih dni. Vesela in srečna doba! Kako bogoljuben je bil v mladosti; kako radostno je poslušal v cerkvi sveto mašo. Kako je njegovo srce takrat goreče molilo! Nepopisno radost je občutil na dan prvega sv. obhajila!

Globok vzdih se mu izvije iz prsi. »Bilo, pa prešlo — za vedno prešlo!«

Vsak dan je molil s svojim sinčkom. A žena mu je radostno govorila: »Glej ga, kako lepo zna!«

Milovič ji ni odgovoril. Ni hotel razjasniti soprogi svoje notranje muke in borbe, koje mu je povzročevalo večerno molenje. On je prevzel to težko nalogo le njej v ljubav. Z druge strani se mu je pa dopadala ženina bogoljubnost. Preje je bil po večerih vedno v gostilni in nikdar ni pomislil, kako milino ima v sebi obiteljski krog. Gospa Lilija se ni mogla dovolj načuditi, da zna njen

mož to nalogo tako krasno voditi. Po teh stvareh je upala, da bo postal zopet veren in bogoljuben.

Bolnica je trepetala od svete radosti. Mar je zadnja nesreča delovala rešilno na srce Vlatkovo? Oh, kako bi se zahvalila Gospodu, ki s svojo mogočno roko bije in kaznuje, da zopet ozdravi! Kaj je njej do blaga in zlata, ako pa ji je mož nevernik. In vendar, ako je potreba, rada žrtvuje svoje življenje, samo da reši dušo svojega moža!

Nekega večera, ko je prišel Vladko k njej, ga prime za roko in pravi: »Imam te, dragi Vladko, nekaj velikega prositi.«

»Povej samo, in če bo mogoče, ti vse storim«, reče ji on.

»Torej; jaz molim vsaki dan prelepo molitev k sv. Družini — in zaobljubila sem se, da je noben dan ne opustim, ker sem vpisana v družbo sv. Družine nazarske. Ker so mi pa roke oslabele, ker molim iz molitvenika, te prosim, ali bi mi hotel ti čitati?«

»Če ti je prav, sem takoj pripravljen, da to storim.«

»Presladki Jezus, Ti vladar miru, podaj vsem družinam oni mir, ki si ga ti prinesel na svet, in ki se jedino v jedinstvu s Teboj najde!« tako se prične molitev.

(Konec sledi.)

te dni v dansko morje. Brodovje bosta spremljali dve danski torpedovki v Severno morje. Podmorski čoln »Fulton«, ki ga je kupila Rusija v Ameriki, je bil te dni s posebnim vlakom odposlan v Vladivostok. Spremlja ga cela vrsta inženerev.

Port Artur.

V zadnjem času se je mnogo govorilo o tem, da se namerava general Steselj udati. Teh poročil so kriva lažnjiva japonska poročila o slabem stanju trdnjave. To je pa popolnoma zlagano. Nasprotno zatrjujejo Kitajci, ki so došli iz bližine Port Arturja, da so bili Japonci zopet odbiti z velikimi izgubami, ko so naskočili trdnjavo. Japonci so si dosedaj osvojili nasipe in jarke pred pravo trdnjavo, katero so še le sedaj začeli naskakovati. Če so pa rabili samo za osvojitve teh jarkov in nasipov več mesecev, kako dolgo bodo rabili, da bodo premagali pravo trdnjavo. Port Artur še ne bo tako hitro izgubljen!

Japonsko brodovje, ki oblega trdnjavo od morske strani, je zadnjih deset dni zmanjšalo svojo pozornost. V tem času se je posrečilo tolikim ladijam dospeti v Port Artur, kakor preje ne tekem šest tednov. Posadka je torej zopet dobila živil in streljiva.

Tudi vse ruske ladije v Port Arturju so še nepoškodovane, čeravno Japonci pripovedujejo, da so jih tako poškodovali, da so se potopile. Ladije pa morajo vedno menjati svoj prostor v luki, kajti Japonci pridno streljajo na nje. Ako pride enkrat baltičsko brodovje blizu Port Arturja in se bo vnel boj med obema brodovjema, tedaj bo port-arturško brodovje, čeravno maloštevilno, napadlo za hrbtom japonsko brodovje. Zato skušajo Japonci vsaj brodovje prej uničiti, predno pride baltičsko brodovje v Vzhodno Azijo, če že trdnjave ne morejo vzeti.

Japonci so si zopet postavili nov rok, do katerega hočejo imeti trdnjavo. Do božiča, pravijo, bo trdnjava njihova. Toda nihče na svetu jim več ne verjame, celo njihovi najboljši prijatelji ne. Japonci so že opetovano natančno določili rok, kdaj da najkasneje mora pasti Port Artur v njihove roke. A vsa ta japonska prerokovanja so se skazala kot lažnjiva. Ponosna ruska trdnjava še vedno uspešno kljubuje vsem japonskim navalom.

Politični ogled.

Državni zbor je bil danes odprt. Nemški poslanci bodo nahrulili ministrskega predsednika zaradi zadve v Inomostu. O tem se bo gotovo vnela živahna razprava. Med tem se bodo pa vršila pogajanja med Čehi in Nemci zaradi nujnih predlogov. Vlada predloži tudi proračun za l. 1905, v katerem izkazuje poldrugi milijon prebitka. Za slovensko prebivalstvo je v proračunu jako slabo preskrbljeno. Med vladnimi predlogi v današnji seji bodo predlogi o podporah po uimah poškodovanim, 11 milijonov kron, od katerih skoro polovica odpade na Česko, dalje vojaško posojilo, katero so delegacije že dovolile. Vlada hoče vse ogromno posojilo od drž. zbora nakrat. Dovoljenje za to posojilo hoče dobiti vlada od drž. zbora, seve, če bo sploh delal. Če pa drž. zbor ne bo delal, se vlada baje ne bo prav nič obotavljala tudi to posojilo najeti s pomočjo § 14. Nadalje se predloži tudi avtomobilna postava. V načrtu postave je določeno, da lastnik in voznik motorja jamčita za vsako škodo.

„Slovanska zveza“ je imela dne 15. t. m. posvetovanje o položaju in nadaljnjem postopanju. Iz »Slovanske zveze« so izstopili rusinski poslanci Barvinski, Pihuljak, Gladšovski. Barvinski je izjavil, da izstopa z obžalovanjem ne radi obstrukcijskih sklepov, ampak ker vsled sklepa rusinskih deželnih in državnih poslancev pristopajo k skupnemu rusinskemu klubu. Zahvalil se je za dosedajno sedemletno podporo. Poslanca Šuštersič in Spinčič sta izrekla svoje prijateljstvo iz-

stopivšim poslancem in nado, da bo tudi v bodoče mogoče skupno postopanje.

Nemiri v Inomostu. Kakor smo v zadnjem listu poročali, je bil eden Nemec z bajonetom tako ranjen, da je umrl. Bil je to slikar Pezzey. Njegovega pogreba se je udeležilo vse nemštvo, ki je le moglo priti v Inomost. Vsenemški poslanec Stein je imel ob pogrebu strasten in hujskajoč nagovor na množice, v katerem je napadal vlado, češ, da je ona kriva izgredev, ker je ustanovila italijansko vseučilišče v Inomostu. Majhni izgredi so se tudi še pozneje dogajali, vendar pa se je nemška jeza kmalo ohladila, posebno ko so videli povzročitelji, kake divje in grozne posledice je imela nemška razdivjanost prve dni. Zaradi našega vestnega poročila v zadnjem listu nas napadajo sedaj nemški listi, posebno »Marburgerca«, ter nam očitajo, da smo natančno poročali, seveda porabijo to priliko, da nas neotesano napadajo. Mi bi na te nesramne napade niti ne odgovarjali, kajti naši bralci »Marburgerca« ne pogledajo, še manj pa berejo. Toda da ta nemški listič tako predrzno taji vsako nemško krivdo pri nemirih v Inomostu, to moramo povedati našim bralcem, da bodo vedeli, kdo laže. Mi smo poročali, da so Nemci osodepolni dan pričakovali Italijane ter jih izzivali, ko so prišli iz hotela, da so torej Nemci prvi začeli. To »Marburgerca« taji. In že prej zvečer je nekdo zagnal kamen v okno hotela, ko še niti enega Italijana ni bilo iz hotela! Komaj okoli 11. ure po noči so prišli Italijani iz gostilne, da bi se napotili domov. In tedaj jih je pred hotelom čakajoča druhal začela izzivati! Kaj so pa delali Nemci pred hotelom? Kako so pa tja prišli trumoma v pozni noči? Ali niso čakali Italijanov? Toraj kedo laže? — »Marburgerca!« Dalje: Italijani so bežali v hotel nazaj. Ker so pa vrata zaprli, niso mogli preganjalci za njimi, metali so samo kamenje v vrata in okna. Toraj so takorekoč oblegali hotel. Tudi to taji z znano lažnjivostjo »Marburgerca.« Ko so pa policaji skrivaj odpeljali Italijane in so vdrli Nemci v hotel, tedaj so razsajali Nemci besno in divje po hotelu ter so vse razbili. Razbili so tudi vso upravo v italijanskem vseučilišču! Ali to ne priča o podivjanosti nemških to p, katere so njeni voditelji nahujskali. Mi le pomilujemo bralce »Marburgerca«, ki morajo zavživati take laži. Torej »Marburgerca«, da, božja zapoved se glasi: Ne laži!

Istrski deželni zbor. Hrvatski in slovenski istrski poslanci so zopet zapustili deželni zbor. Povod temu njihovemu koraku dalo je dejstvo, da je vladni zastopnik, namestniški svetovalec Fabiani, na hrvatske interpelacije odgovarjal v italijanskem jeziku. Storil je to seveda po nalogu, katerega je prejel iz Trsta od sedanjega novega namestnika, ki se kaže, kakor se vidi v dejanju, popolnoma drugačnega, nego se je kazal v besedah pri svojem nastopu, ko je zatrjeval, da bode vlada strogo spoštovala ravnopravnost obeh v deželi živečih narodnosti. Res lepo spoštovanje ravnopravnosti je to, ako odgovarja vlada na interpelacije, katere so stavili zastopniki velike večine istrskega prebivalstva, v italijanskem jeziku. Cesarški namestnik toraj ni bil mož beseda, ampak je s temi besedami samo Slovence za norca imel.

Kaj se godi na Balkanu? V Makedoniji so grozodejstva še vedno na dnevnem redu. Turški vojaki se puntajo, ker že po več mesecev niso dobili svoje plače. Zato pa ropajo kristjane. V armenski samostan so vdrli Kurdi, ubili menihe ter oropali samostan. Turške oblasti pa nočejo posredovati in tudi roparjev ne zasledujejo. Nihče ni varen svojega imetja, kristjan še pa posebno ne.

Nova bremena. Kakor znano, imata obe polovice naše države, Avstrija in Ogrska, vsaka svojo domobransko vojaštvo. Ista ima na Ogrskem poveljni jezik ogrski. Ogrbi bi bili radi imeli, da bi bil tudi pri ogrskih regimentih stalne vojne poveljni jezik ogrski. Ker se je pa temu cesar sam uprl, so Ogrbi začasno, kakor so sami izjavili, opustili to

zahtevo, zahtevati pa so začeli ogrsko domobransko artilerijo. Vlada je sedaj ti zahtevi ugodila. Da bi pa ne izgledalo, kakor da bi se vlada udala ogrskim prenapetim zahtevam, ampak da izvira ta nova artilerija iz vojaških potrebščin, ustanovila se bo tudi na Avstrijskem domobranska artilerija. Kaj pomeni to za nas? Nova davčna bremena!

Gališki namestnik aretiran. V Lvovu so priredili soc. demokratije demonstracijo za volilno preosnovo. Na Jagelonski cesti je bil tudi gališki namestnik grof Potocki z dveh poslancema, ko je ravno policija razganjala ljudstvo. Namestnik je zmerjal nekega policajca na konju, ki je jezdaril po trotoarju, a ta je zaradi razžalenja straže namestnika aretiral. Šele ko je došel na mesto neki višji policijski uradnik, ki je poznal namestnika, so ga izpustili.

Grabežljivi Angleži. Angleži hočejo v Afriki podjarmiti zamorski rod Njam-Njam. V ta namen bodo poslali četo, ki šteje 2500 mož. Glavni vzrok, da hočejo Angleži podjarmiti rod Njam-Njam je ta, ker so v deželi Njam-Njamov jako dobri rudniki s premogom in z železom in pa soline ter salpetrovi rudniki. Svojo namero so dosedaj Angleži zakrivali prav mojstrsko. Angleži v svoji lakomnosti hočejo podjarmiti deželo za deželo, kjer pričakujejo kakega dobička. Pri tem si pa sredstva ne zbirajo, ampak storijo s silo, če drugače ne morejo nič doseči. Tako so na primer naredili z Buri in pred nekaj meseci z deželo Tibet, v katero so z vojaško silo udrlji ter prisilili vladarja (Dalailama), da je sklenil z njimi pogodbo, ki je seveda Angležem koristna.

Katoliška stranka v Italijanski zbornici? Pri zadnjih volitvah je bilo izvoljenih več poslancev, ki so katoliškega mišljenja in bi se ustavili, ako bi framasoni začeli v italijanski zbornici tako versko preganjanje, kokor v francoskem parlamentu. Mnogo jih je pa izvoljenih s katoliškimi glasovi, kateri so rajši volili zmernega vladinovca, kakor pa socialisti ali anarhista. Nastalo je z vprašanje, ali se bodo ti poslanci združili v eno stranko. »Osservatore Cattolico« pravi odločno, da ne. Italijanski katoličani imajo za izgled nemški centrum. Zdaj se ni čas, da bi nastopili v zbornici katoličani. A pripravljati se morajo že zdaj, da bodo tvorili močno, organizirano telo, kadar javno nastopijo.

„Gospodarski propad“ v katoliški Portugalski. Liberalci vsih dežela vedno kriče in upijejo, kako propadata katoliški državi Španija in Portugalska. A kaj pravi o tem statistika na Portugalskem? Izkazuje, da na Portugalskem raste gospodarsko blagostanje. Uvoz, ki je znašal od l. 1879 do l. 1883. 174 milijonov na leto, je znašal od l. 1898. do l. 1902 310 milijonov. Tudi izvoz se je povišal in sicer od 126 milijonov na 200 milijonov. Število portugalskih ladij se je zvišalo. L. 1889. je imela Portugalska 10.397, a sedaj ima vže 11.312 parobrodov in ladij. Dasi je portugalsko kraljestvo pred vsem kmetijska država, ima še eno tretjino neobdelanega zemljišča za obdelovanje na razpolago. Građe se vedno nove ceste in železnice. Vkljub tem številkam bodo pa židje in njih krščanski hlapci v svobodomiselnem časopisju prej ko slej lagali, da gospodarsko propada »katoliška Portugalska.«

Za predsednika Zjedinjenih držav severoameriških je bil zopet izvoljen dosedanji predsednik ljudovlade Roosevelt. Odanih je bilo skupaj okoli 14 milijonov glasov. Roosevelt je volitev sprejel, toda izjavil je, da prihodnjic ne sprejme več predsedniškega mesta.

Nemci v Afriki se še vedno borijo proti zamorcem. Vrhovni poveljnik nemških čet, general Trotha, vedno poroča domu o spopadih in koliko je padlo nasprotnikov, nikoli pa ne poroča, koliko izgub je on imel. Bržkone pa mu ne gre dobro, ker vedno zahteva pomožnih čet. Pri poročanju se ravna toraj po Japoncih, ki vedo vedno o nasprotnih izgubah, nikoli pa ne o svojih.

Dopisi.

Od Drave. (Zadравske sanje) Gospod urednik, ali vi kaj verujete sanjam? Jaz že! Evo vam dokaz resničnosti. Bilo je tam-le enkrat, ko je bila vsa Štajerska v nemiru, pa ne radi rusko-japonske vojske ali radi visokošolcev v Inomostu ali v Gradcu, ampak le volitve so bile. Tisti dan sem jaz dremal ter se mi je sanjalo o zadравskih volitvah. Sanjalo so mi je, da so Vuhredčani s svojim vrlim narodnim županom izborno volili razun male izjeme, neke trgovske hiše in nekaj železničarjev. Izvrstno so se držali Št. Antončani na Gori kakor Rusi v Port Arturju. Šel sem v sanjah za Vuhredskim potokom ter pridem v neko gostilno v Arlici, kjer so imeli Arličani in Št. Janščani volitev. Tu pa nisem verjel svojim očem ne ušesom, saj sem bil zadremal. Sanjalo se mi je, da je nekdanji »Štajerček« kandidat se silno trudil za Štiggerja, češ: kmet naj kmeta voli. Dozdevalo se mi je, da je drugače vrli župan ga le ubogal in še precej drugih. Ni se mi pa sanjalo, da je Štigger kmet, a to se mi je pa enkrat sanjalo, da je on bogatin, kateri za kmeta ne bo nič storil. Prišel sem seveda v sanjah v lepo Ribnico. Tukaj so delavci kar trumoma, menda na »komando«, volili Štiggerja. V sanjah sem slišal, da so govorili: »kapitalista ne volimo«, in vendar so ga volili. Sanjalo se mi je, da bi bil pridni župan tudi tako volil tukaj. Zbudim se ter premišlujem, kaj te sanje pomenijo. In glej ga! »Slovenski Štajerček« s Kranjskega mi prinese razlaganje sanj, ter potrdi resničnost v Vuhredu, Sv. Antonu in Št. Janžu. Ako je temu tako, sem si mislil, menda bo pa le resnica tudi v Ribnici. Tukaj mi pa pomore moj prijatelj »Bokaj«, ki mi potrdi žalostno resnico v Ribnici. Seveda bi bil rajši videl, ko bi ne bila resnica o Ribnici. A sedaj vidite, gospod urednik, da so sanje tudi včasih resnične. — Zadравski sanjavec.

Od Sv. Jurija v Slov. gor. Dnevi 25 in 26. sept. t. l. so bili in ostanejo za nas pomenljivi. Tukajšnji nadučitelj, gospod Mat. Rajšp, je obhajal 50 letnico svojega učiteljevanja. Župljani so bili več ali manj skoraj vsi njegovi učenci, veliko je pa takih, ki so dospeli iz njegove šole na odlična mesta n. pr. v duhovskem, učiteljskem stanu itd. Posebno lepo pa se odlikujeta dva izmed njegovih učencev v sedanjih dobi, eden kot deželni poslanec, drugi pa kot načelnik okrajnega odbora. Vsi ti so pri tej slovesnosti pokazali, da so svojemu učitelju hvaležni in da ga visoko spoštujejo. Svečanost je otvoril gosp. J. Rošker, deželni poslanec. Omenil je v svojem precej obširnem govoru marsikaj spodbudljivega, opiraje se vedno le na hvaležnost. Za tem je stopil na oder g. Lud. Šijanec, ki je z učenci in učenkami predstavljal štiri letne čase. Pri nastopu mraka zbrali so se fantje na bližnjem hribu (Rebro imenovanem), od koder so se začeli s prižganimi lampijoni med godbo in streljanjem pomikati proti za slavnost pripravljenemu kraju, tik šole, farovža in cerkve. V nadaljevanje slovesnosti nastopi gosp. Ignac Škamljec in v svojem zares prekrasnem govoru razklada celi životopis, zasluge in priznanja slavljence. Na koncu se prečita diplome, vsled katerih je slavljence 1. od občin šentjurske župnije in 2. od okrajnega odbora svetlenarskega imenovan častnim udom. Ljudstvo je to pozdravilo z živahnimi »Živijo« klici. Konečno je še prišla na vrsto živa podoba v znamenje posebne hvaležnosti in spoštljive udanosti vseh stanov, ki so bili pred veliko, z bengalično lučjo razsvetljeno sliko slavljence lepo razvrščeni. Bili so zastopani duhovniki, učitelji, vojaki, kmetje, sodarji, kovači, mizarji, krojači, kuharice, predice itd. Po predstavi žive podobe, ki je napravila pri občinstvu močen vtis, se je prikazal na odru še slavljence sam in se je prisrčno zahvalil obema predgovornikom, gosp. Roškerju deželnemu poslancu in g. kaplanu Skamljecu, slavnemu

učiteljsvu in povprek vsem faranom za pripravljeno prelepo in nezaslužno mu svečanost, kakor tudi za ogromno število udeležencev, ki je bilo zastopano tudi od preč. duhovščine. Po tej zahvali začel se je slavljence ne le od vseh zgoraj imenovanih, ampak tudi od vseh sedanjih, kakor tudi od starejih, že osivelih učencev poslavljati blizu tako-le: Čeravno se ločim sedaj od svoje mi priljubljene župnije šentjurske, se vrnem enkrat zopet, morda že v kratkem nazaj, ker želim, da bi počival tudi kot rajni med svojimi dragimi Jurjevčani.

Nadalje se je poslavjal od nas še slavljence sin Jože, nadučitelj iz Ormoža, s prav ginjačimi besedami v imenu svoje drage mamke, kateri bolezen ni pripuščala, udeležiti se svečanosti. Omenil je potem še o sebi, da sedaj, ko odideta od tod njegov oče in mati, neha se tudi zanj tukaj pri Sv. Jurju, kot v njegovem rojstvenem kraju, domovina. Če bi ga pa znalo še posebno kaj na ta kraj vezati, bili bi to njegovi součenci in součenke, njegove 3 tukaj počivajoče sestre, hiša njegove tudi že pokojne gotice M. Kurnik in pisatelja teh vrstic. S tem se je svečanost za ta dan pod milim nebom končala. Žalibog, da je slovesnost trajala tako pozno v noč, da se je nekaterim povabljenecem mudilo že bolj na dom, kakor udeležiti se še zabavnega večera.

Slavljence kakor tudi izvrševalni odbor pa so to močno obžalovali, da jim zaradi premajhnih prostorov ni bilo mogoče faranov, učiteljsva in sorodnikov ob jednem sprejeti in pogostiti. Slavno učiteljsvo, na čelu cenjeni gosp. nadzornik dr. Bezjak, pa je zaradi razglašene slavnosti prihitel od vseh strani še le drugi dan, dne 26. septembra.

Obed, za katerega so farani veliko, ja skoraj vse potrebno žrtvovali, bil je skupen in brezplačen. Pri mnogih napitnicah in zdravicih se ni pozabilo našega premilega vladarja, cesarja Franca Jožefa I., in tudi ne c. kr. namestniškega svetnika in glavarja grofa Attemsa. Imed častitk, ki so bile slavljenceu pismeno in deloma tudi brzojavno doposlane, je tudi omeniti od gosp. okraj. glavarja grofa Attemsa.

Ob bližajočem že mraku se je pa začelo poslavljanje. Najlepše pa se je tudi ta dan slavljence poslavljati od svojih tovarišev. Rekel je, da mu je zelo težko, ločiti se iz učiteljskega kroga, v katerega je vedno rad zahajal in da se ima edino le v zgledom in nasvetom svojih tovarišev zahvaliti, da je došel na tako visoko stopnjo učiteljskih let. Sedaj pa, ker se počuti zaradi starosti že slab in bi mu bilo pretežko z njimi korakati naprej, se je odločil: iti in začeti življenje v miru. Da on ne bo na nas nikdar pozabil in da naj tudi mi njega ohranimo nadalje v lepem spominu. Z Bogom! F. K.

Iz Braslovč. Znano je dovolj, da je mnogo otrok oddaljenih od šole po 1 uro hoda in še več. V šoli presede otroci povprečno po 5 ur na dan in po končanem pouku jih čaka z pet dolga pot proti domu, ki so ga zapustili pred 6 ali 7 urami. In kaj zavzijejo otroci med tem dolgim časom? Marsikateri pač nič drugega kot kosček črnega kruha, mnogokrat pa celo nič.

Taka neprimerna hrana vpliva pogubonosno ne le na telesni, ampak tudi na duševni razvoj nežne mladine. Da se temu v okom pride in da dobe otroci opoldne skledico tople juhe, ustanovila se je v Braslovčah pred nekaj leti šolarska kuhinja, ki prav blagodejno vpliva ne le na boljše hranitev otrok, ampak tudi zdatno pospešuje šolsko obiskovanje.

Iz poročila, ki se je predložilo okrajnemu šolskemu svetu, je povzeti: »Z zadovoljnostjo in veseljem se je opazovalo in se mora omeniti, da je ljudstvo za to velevažno napravo jako navdušeno in daruje v ta namen vsako leto vedno več v živežu in denarjih. Preteklega leta se je nabralo po razposlani nabirni poli v denarjih 162 K; vrednost raznih pridelkov, kakor krompir, repa, zelje, fižol,

pšenica, moka, kaša itd. znašala je 189 K 32 h. Skupaj se je nabralo toraj 351 K 32 h. S kuhinjo se je pričelo s 1. dnem decembra 1903 in se je nehalo s 15. dnem marca 1904. V 71 šolskih dneh se je izdalo 8202 porcij, tedaj povprečno na dan 116 porcij. Jedno kosilec stane 4 h.

Šolsko kuhinjo so obiskovali 1. vsi revni otroci, 2. oni otroci, kateri vsled oddaljenosti od doma niso mogli opoldne domov, če so stariši teh kaj v denarjih ali z živežem prispevali.

V imenu šolske mladine izreka podpisani krajni šolski svet in učiteljsvo braslovške šole vsem blagim dobrotnikom in pospešiteljem te prekoristne naprave najprisrčnejšo zahvalo s prošnjo, da blagovolijo tudi letos vsak po svoji moči prispevati v ta namen prostovoljne doneske, bodisi v denarju ali v živežu in iste izročiti šolskemu vodstvu. S kuhinjo se bo pričelo s 1. dnem decembra t. l. — Braslovče, dne 15. novembra 1904. — Za kr. šol. svet: Jožef Omladič, načelnik. Za učiteljsvo: Fr. Lorber, nadučitelj.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. polit. društvo za sodnijski okraj Sv. Lenart v Slov. gor. ima prihodnjo nedeljo, dne 20. novembra ob 3 uri popol. v gostilni Poličevi pri Sv. Lenartu v Slov. gor. svoj letni občni zbor, pri katerem bo poročal naš deželni poslanec Roškar o velezanimivem zadnjem deželnozbornem zasedanju in o svojem delovanju. Nastopijo še tudi drugi govorniki. Opozorjamo naše somišljenike v župniji lenarški in v vseh župnijah lenarškega okraja, da se v velikem številu udeležijo tega važnega zborovanja. V bodočnosti nas čaka mnogo dela, treba je zato, da se zanj navdušimo na tem zboru.

Mladeniški shod na Homcu. Na zahtevo mladeničev v slovenjegraškem okraju se vrši v Šmartinu pri Slovenjgradu dne 20. t. m. mladeniški shod. Predpoldan je ob 10. uri cerkveno opravilo na Homcu. Potem odkorakamo skupno na zborovališče v Šmartin. Tamkaj mladeniški shod. Po večernicah bo bralno društvo mladeničem v čast priredilo gledališčno predstavo. Mladeniči slovenjegraškega okraja, skrbite, da pride sleherni mladenič na shod! Po poročilih, ki nam dohajajo od mnogo strani, kaže se veliko zanimanje za shod ter bo udeležba velika. Dobrnska mladeniška zveza poroča, da se bo udeležila shoda z zastavo.

Shod nepolitičnih krščansko-socialnih društev se bo vršil prihodnje leto na Štajerskem. Zvezin osrednji odbor bo skrbel, da bo zborovanje v sporazumu z Zvezinimi pomožnimi odbori obsegalo točke, ki bodo dale shodu obliko poučnega socialnega tečaja. Pomožni odbor za Štajersko je ta sklep osrednjega odbora z veseljem pozdravil in se nadeja, da bo shod uspel vsestranski.

Poročil se je danes, dne 17. t. m. g. Dragotin Herzog, trgovec v Mariboru, z gospodično Oroslovo Weixl, hčerko nadučitelja v p. g. I. Weixl. Bilo srečno!

S pošte. V pokoj je stopil poštni nadoficijal Jožef Pauluzza v Ptuj. —

Mariborske porotne obravnave. V pondeljek se je začelo zadnje porotno zasedanje v Mariboru. Prvi dan je stal pred porotniki 21 letni živinski gonjač Florijan Saban iz Sladke gore. Kljub svoji mladosti je že bil petkrat zaradi tatvine kaznovan. Tokrat je bil obdolžen ropa, poneverjenja in

tatvine. Obsojen je bil na osem let težke ječe. — V torek je bil obsojen 24 letni Alojzij Marčič zaradi umora Janeza Krajtner v Rogoznici na šest let težke ječe. Sporekla sta se pri žganju ter se začela tepsti. — V sredo, dne 16. t. m. se je vršila obravnava proti 31letnemu tesarju Francu Pivec, ki je dne 2. oktobra t. l. ubil v Leitersbergu čevljarja Janeza Felserja. Udaril ga je z nekim kolom tako močno po glavi, da mu je prebil črepinjo in da je Felser vsled izstopenje krvi na otrpnenju možgan umrl. Obtoženec, katerega je izborno zagovarjal dr. Rosina, je bil obsojen zaradi uboja na 6 let težke ječe. — Dne 18. in 19. t. m. se bo vršila porotna obravnava proti Antonu Majcenu zaradi zavratnega umora in dne 21. in 22. t. m. proti Ožbaldu Šegula in Alojziju Muršec, ki sta umorila ženo Šegule.

Izpit učiteljske usposobljenosti za ljudske šole so v novemberskem času v Mariboru naredili gg.: Anton Hibernik v Črešnovcu, Avgust Kopriva v Črešnovcu, Janez Kramer pri Sv. Vidu blizu Šmarja, Friderik Sprager pri Sv. Bojenu na Kogu, Emil Vrščič pri Sv. Miklavžu v Slov. gor. ter gospodični Alice Koschell v Zrečah in Marija Larher v Framu. — Na ljubljanskem učiteljskem so naredili izpite gđone: Marija Črčkova iz Čadrama, Ema Hrovatinova iz Št. Janža na Drav. polju, Marija Matkova iz Sromelj, Marija Potratova iz Podgorja pri Slovenjgradcu, Marija Pucova iz Št. Janža pri Šoštanj, Ana Riegrova iz Nove Štife pri Ptuj, Ida Stočkova od Sv. Marjete pri Ptuj, Gabrijela Šimenčeva iz Šmartna ob Paki; gospodje: Jos. Brandt od Sv. Križa pri Ljutomeru, Josip Bizjak z Vranskega, Maks Hočevar z Bizeljskega, Josip Korban z Žetal, Ljudevit Potočnik iz Dobove, Josip Roš iz Dola pri Laškem, Martin Sotlar iz Kapele pri Brežicah.

Iz šole. Štirirazredna ljudska šola pri Sv. Ani na Krembergu se je razširila v petrazredno. Za nadučitelja v Zagorjih je imenovan tamošnji šolski vodja g. Ivan Hočevar. Za stalnega učitelja je imenovan g. Anton Gaberc v Žetalah, za stalno učiteljico je imenovana učiteljica Ernestina Bradaska v Sromljah, za učiteljico v Veržeju učiteljica Alojzija Čolnarič od Sv. Florjana pri Rogatcu. Dovoljenje za omožitev sta dobila učiteljica Ida Stedrij z nadučiteljem Martinom Vodenik v Spod. Sv. Kunigundi in Vincencija Blažek z učiteljem Andrejem Epih v Svetinjah.

Prvi sneg. Včeraj, dne 16. t. mes. je začel padati prvi sneg — v Mariboru. Na visokih gorah že dolgo leži sneg, ob vznožju so ga tudi že marsikje imeli, a v Mariboru smo ga videli včeraj prvič padati. Danes je posijalo sonce nanj, in kdo ve, če se padli sneg ne bo že danes umaknil ogrevajočim solčnim žarkom.

Sv. Peter pri Mariboru. Veliko nemira in prepira je povzročila pri nas nova šola. Slišimo, da se tudi drugod tako godi: Plača res vsak težko in plačevanja brani se vsak, tembolj pa se naš posestnik, ki ga tarejo vsemogoče nadloge, posebno pa hude uime po vinogradih, iz katerega še edino dobiva svoj denar za dačo. Ne bomo preiskovali, kaj je vse pri nas oviralo stavbo nove šole. Želim le, da bi se kmalu vse pozabilo in poravnalo, posebno pa sedaj, ko itak ni mogoče nič več storiti, ker smo blagoslovili in otvorili dne 3. novembra t. l. novo deško trirazredno šolo. Blagoslovil jo je preč. gosp. kanonik in stolni župnik, naš dekan Frančišek Moravec. Imel je ob 9. uri slovesno sv. mašo, pri kateri je bil navzoč c. kr. okrajni glavar, grof Attems, okrajni nadzornik g. dr. Bežjak, c. in kr. viš. gen. štabni zdravnik dr. I. Fischer, tukajšni domačini, celi okrajni šolski svet, čč. šol. sestre in šolska mladež. Po sv. maši smo šli v procesiji k lepo okinčani novi šoli. Po blagoslovljenju je imel preč. g. dekan jako prisrčen nagovor v III. razredu, kjer so se zbrali gostje in učenci. Načelnik krajn. šol. sveta, g. Jožef Lorber, je izročil nato s kratkimi, pa jedrnatimi bese-

dami šolske ključe c. kr. okrajn. glavarju, kateri se mu je zahvalil, potem pa po slovenski prav milo in prisrčno govoril otrokom na srcu, kako naj radi hodijo v šolo, se pridno uče, da bodo veselje delali onim, ki so jim s tolikimi žrtvami postavili novo lepo šolsko poslopje. Govorilo je še več govornikov. Na poziv g. nadučitelja so zaključili vsi navzoči trikratni »živijo« presvitlemu cesarju in zapeli cesarsko pesem. Končno je podelil preč. gosp. dekan vsem navzočim sv. blagoslov in tako se je končala za Št. Peter jako važna slovesnost. Sklepamo z željo načelnika kraj. šol. odbora, da bi se v tej šoli izgojevali dobri kristijani in vrlji narodnjaki, tako da bo naša šola Bogu in domovini v čast, starišem pa v veselje.

Jareninske novice. Na Pesnici se je pri posestnici Vajngri obesil 72 letni dslavec Franc Lorber. Vzrok samomora ni znan. — Na Vukovskem se je predzadnji torek po noči skrila v hišo narodnega gostilničarja Pezditeka nek uzmovič in ukradel nekaj denarja, tobaka in vina. Tata se nimajo. — Na Vukovskem se strašno jeze nekateri, da vsled brebržnosti posilinemškega župana niso dobili nič državne podpore, a naši narodni možje pa se jim smeji in pravijo: Zakaj pa volite takega? Pamet, pamet, kje si doma? Nekaj enakega je tudi na Pesnici.

Divji lovec na Pohorju. Že dalj časa so opažali lovec grajščine Fal, da hodi po njihovo divjačino nek drugi lovec. Toda v kljub vsej pazljivosti ga niso mogli vjeti. Slednjič so začeli sumiti 30 letnega drvarja Blaža Rožič, ki je živel samotno visoko na Pohorju v neki pristavi. Orožniki so preiskali njegovo hišo in našli take reči, ki so ga izdale, da je on tisti divji lovec, katerega so toliko časa iskali. Rožič pa je imel tudi več tovarišev, katerih vodja je bil on sam. Jednega od teh, Andreja Javornik, so že dobili. Tudi pri njem so imeli hišno preiskavo, kjer so našli iste stvari kakor pri Rožiču. Oba prijatelja divjačine in rib, katere sta tudi večkrat lovila, sta že pod ključem. Druge tovariše te tatinske družbe orožništvo pridno išče.

Repnik gre v »rajh!« Šentiljski Repnik hoče prodati svojo posestvo, ker se mu ne dopada več med Slovenci, čez katere je vedno rad zabavljal. Prav ima! Kaj bo delal tukaj med ljudmi, katerih ne mara. Gotovo se hoče preseliti v »rajh« med svoje priljubljene Nemce, Mi mu želimo prav srečno pot! Bog daj, da bi dobil mnogo posnemalcev, kajti imamo še tukaj mnogo takih ljudij, katerim mrzi slovenski jezik.

Iz Poljčan. Čuden »naprednjak« je naš učitelj g. Polak. Ko je izjavil pred letošnjimi volitvami, da bode volil Stigerja, vprašal ga je nekdo, kakšne narodnosti da je. Njegov odgovor je tako značilen, da ga ne smemo odtegniti slovenski javnosti. Rekel je: »Jaz nisem ne Slovenec in ne Nемеc, jaz sem Kranjec!« Kaj ne, jako duhovit in naprednjašk odgovor! Bog nas varuj takega »naprednjaštva!«

Iz vlaka skočila je dne 15. t. m. med Mariborom in Pragarskem neka jako lepa ženska, ker ni imela voznega listka, ne denarja. Vlak se je ustavil. Žensko so dobili na železniški progi z nezatno rano na glavi. Na Pragerkem so jo oddali postajnemu načelniku.

Ptujski luteran. Ptujski veleposestnik Ignac Leskoschegg (govori Leskošek) se je dne 10. t. m. v mariborski luteranski cerkvi dal poročiti z neko Radgončanko. Na Ptuj se širi luteranstvo, odkar je župan papa Ornik, ki prepušča mestne prostore za luteranske agitacije!

„Harem“ peka Ornika. Ptujski župan Ornik je imenoval ob neki slovesnosti nemški ptujski medhenhajm (zavod za izgojevanje mladih deklet) svoj harem. Beseda harem je turška beseda in pomenja one prostore v turški hiši, kjer imajo Turki svoje žene. Znano je, da imajo Turki po več žen. Ker je Ornik imenovani ptujski dekliški zavod imenoval

svoj harem, so slovenski deželni poslanci vložili dne 10. t. mes. v deželni zbor posebno interpelacijo na cesarskega namestnika v tej zadevi.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Pri izjavi gg. občinskih predstojnikov župnije Sv. Marjeta niže Ptuja je po pomoti izostal podpis občinskega predstojnika gosp. Franca Korpar, kar torej tem potom popravimo.

Iz Stopere. Zadnji Ptujski »Štajerc« imenuje svoje pristave v Stoperah »poštenjake od pet do glave.« Enega teh »poštenjakov« in sicer obč. predstojnika samega, Štefana Jus sta dva orožnika dne 4. t. m. ob 5. uri zjutraj odgnala na Ptuj, in sicer od Ptujске gore naprej vklejenega, ker se je začel ustavljati svojima spremljevalcema. Vsled tega je zavladala med ostalimi stoperskimi »poštenjaki od pet do glave« grozna pobitost in strah. To vam je bilo letanja enega do drugega — nekaj se jih je celo podalo v Ptuj, da rešijo svojega glavarja, a morali so žalostnega srca brez njega na svoj dom. Upajmo, da bo prej ali slej še marsikateri teh »poštenjakov« razkrinkan in kaznovan.

Neumnost Štiggerjevih volilcev se kaže z vsakim dnem bolj in bolj. Za Štiggerjem so letali pri zadnjih volitvah najbolj neumni ljudje, kajti pametni ljudje po celem Štajerskem obračajo hrbet nemško nacionalni stranki, h kateri spada Štigger, znani strelec proti toči v Slov. Bistrici. V Gradcu je bila dne 15. t. m. občinska volitev iz tretjega volilnega razreda in vse nemško nacionalne stranke so propadle z velikansko manjšino, zmagali so mokraški kandidati. Toraj niti v Gradcu, ki je vendar skoraj popolnoma nemško mesto, ne marajo nemško-nacionalcev, samo nekateri naših slovenskih ljudij so tako zabiti, da gredo volit kandidata te propadajoče stranke. V zahvalo za to, da so ga volili, pa je isti s svojo stranko skrbel, da ni bil sprejet noben predlog v korist Spodnje Štajerske. Tako se izdajstvo in neumnost tepe sama sebe!

Ogenj. Blizu Sv. Petra pod Sv. gorami je začel goreti takozvani gozd Čehovec, last kneza Windischgrätza. K sreči je ljudstvo hitro zapazilo požar ter pogasilo ogenj, ki je napravil samo za kakih 60 K škode. — V Radgoni je izbruhnil dne 2. t. m. ogenj v mlinu g. J. Pözlza. Najbrže so se vneli tečajji pri mlinškem kamnu. Požar je uničil mlin, vrtilni stroj in stiskalnico za olje. —

Nesreče. Deček je utonil dne 5. t. m. zakonskima Val. in Jeri Smole v Črešnjevcih pri Slov. Bistrici. Padel je v zraven hiše ležečo mlako. —

Umrl je dne 9. novembra orgljar in cerkovnik Vilibald Zanoškar pri Sv. Miklavžu poleg Slov. Gradca. Služboval je kot učitelj v stari šoli na Kranjskem, pozneje kot orgljar na mnogih krajih po Koroškem in Štajerskem. Dosegel je starost 75 let. N. v m. p. — V Cerkovcih je umrl trgovec Fr. Starašina. — V Laškem je umrl gostil. in zidarski podjetnik Franc Podgoršek, star 46 let. — Umrl je v Poljčanah Ivan Groblišek, ki je naredil lani maturo na gimnaziji v Pulju, v 26 letu svoje starosti. Znana morilka mladih ljudi tuberkuloza mu je pretrgala nit življenja. Naj v miru počiva! — Umrl je dne 9. novem. orgljar in cerkovnik Vilibald Zanoškar pri Sv. Miklavžu blizu Slovenjgradca v starosti 75 let. — V Žalcu je umrl dne 9. t. m. Vinc. Dolinšek, oskrbnik pri g. Janezu Giršmajerju v Mariboru, po dolgem bolehanju v 43. letu. Umrl je bil rojen v Št. Ilju pri Velenju, služil je kot vojak pri topničarstvu, orožnikih v Gornjemgradu in v Mozirju in bil potem užitninski uradnik in pozneje oskrbnik. Bil je blaga duša, ponosen narodnjak in vsled svojega mirnega nastopa povsod priljubljen. Sprevod so vodili veleč. g. kanonik Voh iz Maribora. Udeležili so se ga mati, vsi bratje in sestre ter lepo število njegovih rojakov, zastopnik g. Giršmajerja in nekaj mariborskih ter celjskih znancev. Bodi mu zem-

ljica lahka! — Na Gornji Polskavi je umrla dne 14. t. m. baronica Post v 59. letu svoje starosti.

Ustrelil se je dne 11. novembra želarski sin iz Strme gore Jurij Kokol. Meseca julija se je vrnil iz norišnice. Videti je bil še precej pameten ter je opravil vsa navadna domača opravila. V petek zjutraj je rekel starišem, da gre k zdravniku dr. Tipliču v Št. Lenart, ker ga boli v prsih. Šel je pa v Maribor ter si je ondi kupil revolver. V mraku sta ga našla graščinska hlapca mrtvega blizu graščine Hrastovec. Oče nesrečneža je hotel odnesti revolver, pa mu je branil graščinski oskrbnik, češ, naj ostane, da ga komisija najde, kakor je ležal. Oče ga potem pokrije z listjem ter dene nanj klobuk. V noči pa ga je nekdo ukradel. Oče ustreljenega je zvest pristaš in naročnik ptujskega »Štajerca«. Sad strupenega kmetkega prijatelja se že kaže tudi v rojstnem kraju ptujskega Orniga.

Konjiška nemška olika. Dne 15. novembra so stali glavni nositelji nemške omike v Konjicah pred okrožnim sodiščem v Celju ter so morali zagovarjati svoja kulturna dela, ki so jih izvršili dne 4. septembra v Narodnem domu konjiškem. Imenavani dan je bilo, kakor znano, v Konjicah politično zborovanje in raznarodni dom je vihrala slovenska trebojnica. To je nositelje nemške omike tako razburilo, da so šli v Narodni dom razbijati in pred stanovanje okraj glavarja demonstrirati. Dne 15. t. mes. so dobili pri okrožnem sodišču v Celju plačilo za to. »Nemški voditelj« Franc Rudolf je dobil 10 mesecev ječe, njegov prijatelj Franc Skale pa 6 mesecev ječe. Karl Rudolf je dobil zaradi razžaljenja časti 3 dni zapora. Kaj bo sedaj s Konjicami, ko so najboljši nositelji nemške kulture v zaporu?

Konkurz je napovedal gostilničar Malenscheg na Dobrni. Mož je bil hud nasprotnik Slovencev, čeravno je slovenskega pokolenja.

Novacerkev. Minoli ponedeljek je g. potovalni učitelj Goričan porazdelil na tisoče drevesc po 70 h iz deželne drevesnice gospodarjem po okraju celjskem in konjiškem, te dni pa po občinah osebno razkazuje, kako da je treba drevo saditi pravilno.

Kozjanske novice. Trobentice ali godčki so se prikazali v Kozjem za nekaterim grmovjem v zelo veliki množini. Cvetejo prav lepo, kakor v najlepši pomladni dobi. — Gostilničar Franc Guček je imel dne 14. listopada tri kosce, ki so kosili deteljo in travo. To je pa res nekaj novega v sedanjem času. Pa naj reče kedo, da ni nič novega v Kozjem.

Vinski semenj se je vršil dne 19. nov. v Krškem ob ogromni množini kupcev in vinogradnikov. Zakaj se ne prirejajo enaki vinski sejmi od slovenske strani tudi v Mariboru, Ljutomeru, Ormožu in Ptuju? Krčani naj nas pridejo učiti!

Na Grmu pri Novem mestu je dne 31. oktobra letos kmetijsko šolo končalo osem učencev, med njimi štirje s Štajerskega, namreč: Cerjak Martin iz Rajhenburga, Galun Franc iz Rogatca, Ilesič Franc od Sv. Andraža v Slov. gor., Karba Ciril s Krapja pri Ljutomeru. Pouka željni kmetijski mladeniči si torej iščejo učiteljev v drugi deželi, ker nemškoliberalni poslanci štajerskim Slovincem ne privoščijo kmetijske šole slovenske. Za vzdrževanje nemških šol pač mora Slovencev plačevati. To je nemška pravičnost!

Nove razglednici. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je izdala serijo razglednic (6 komadov) s krasnimi verzi, ki se lepo prilagajo ličnim podobam. Cena za celo serijo (6 kom.) 45 v. s poštnino vred 50 v.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da je g. Jernej Bahovec v Ljubljani založil peresa v korist naše družbe, in da jih je že začel razpečavati. Zaklopnica vsebuje 144 peres in stane dve kroni. Naročajte jih vse rodoljubne Slovence in vsi zavodni Slovenci, da bo korist družbe tem večja.

Jubilej himne „Kde domov muj“. Dne 21. decembra bo 70 let, odkar se je prvokrat pela Franja Skranpa češka himna »Kde domov muj«, slovenski »Kje dom je moj«.

Za knjigo „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“, katero je letos izdala »Družba sv. Mohorja«, je izdelal krasne platnice knjigovez g. Fran Breskvar v Ljubljani (Ribji trg). Cena vezavi v lične, res umetniško izdelane platnice je 1 K 20 v. Posamezne platnice veljajo 80 v. Priporočamo!

Naročevanje časopisov pri poštini uradih. Ministrstvu za trgovino je odredilo, da se bo odslej lahko naročalo časopise pri poštini uradih. Doslej so se le inozemski časopisi naročali pri poštini uradih. Kdor bo hotel pri poštini uradu naročiti časopis, bo moral naročnino takoj plačati. Pristojbina za naročbo bo znašala 10 vinarjev. Odredba stopi v veljavo, ko bodo dovršene pripravljavna dela.

Cerkvene stvari.

Umrl je v Gradcu v bolnišnici, kjer je iskal zdravja, dne 11. t. mes. čast. g. Franc Kocbek, župnik pri Sv. Križu nad Mariborom. Rojen je bil dne 29. julija 1859 pri Sv. Martinu pri Vurberku. Pogreb je bil v nedeljo, dne 13. t. mes. Naj bo vrlemu domoljubu tuja zemlja lahka!

V St. Janžu pri Sp. Dravogradu se je obhajala tridnevnik od 9.—12. t. m. pod vodstvom o. Ivana Pristov S. J. Udeležba je bila povoljna. Bog daj svoj blagoslov!

Obletnice. Gosp. Ivan Simončič, župnik pri Sv. Janžu na Dravskem polju, je letos dne 22. julija dopolnil 65 let duhovništva, minoli terek pa je preteklo 30 let, odkar se je bil bivši župnik pri Sv. Ožbaldu ob Dravi preselil za župnika k Sv. Janžu. A v Ločah je gosp. Jakob Korošak danes obhajal petindvajsetletnico, ker že polno četrstoletje tam deluje kot kaplan.

Razpisana je župnija Sv. Križ nad Mariborom do 27. decembra t. l.

V Kozjem so se vršile tridnevnik od 5. do 9. listopada na čast petdesetletnice brezmadežnega spočetja Device Marije.

Pastirsko pismo avstrijskih škofov. Pretekli teden je imel stalni odsek avstrijskih škofov svoja posvetovanja na Dunaju, ki so se zaključila v ponedeljek, dne 14. t. m. Ta odsek je izdal na vse avstrijske katoličane pastirsko pismo, v katerem spominja vernike na katoliška načela, ki so potrebna pri presojevanju sedanjih dnevnih vprašanj, osobito narodnostnega vprašanja. Pastirsko pismo sklepa z blagoslovom za vladarja in avstrijske narode.

Društvena poročila.

Celjska „Čitalnica“ je izvolila na svojem letnem obnem zboru sledeči odbor: predsednik dr. I. Serbec, odborniki gg.: dr. Ivan Dečko, dr. J. Vrečko, dr. Juro Hrašovec, profesor I. Suhač, učitelj Hr. Voglar, g. Iv. Rebek, dr. Vek. Kukovec in dr. Ivan Fermevc.

V Slovenjgradu bo imel gosp. Franc Goričan, kmetijski potovalni učitelj v Mariboru, dne 27. t. mes., prvo adventno nedeljo, v posloju starotrske šole ob 3. uri popoldne poučni govor o kmetijstvu. Kmetije, pridite!

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem se enkrat opoziva vse svoje prijatelje, znance in bližnje sosede na občno zborovanje v nedeljo, dne 20. listopada. Zborovanje se bo pričelo hitro po večernicah v čitalničnih prostorih. Po zborovanju bo predaval potovalni učitelj g. Jelovšek o živinoreji, svinje-reji itd. Pridite, dragi kmetije, od vseh strani in se udeležite tega poduka, ki smo ga silno potrebni v kozjanskem okraju. Kajti živinoreja je glavni dobiček v tem okraju, kateri nekaj nese ubogim kmetom. Toraj nobeden

kmetovalec in živinorejec v bližini naj ne izostane.

Društvena naznanila.

Celjsko pevsko društvo vprizori v nedeljo, dne 20. novembra 1904 v veliki dvorani Narodnega doma v Celju igro »Njen korporal«, burka s petjem v petih dejanjih. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

V jareninskem bralnem društvu bodo imeli gosp. duhovni voditelj prihodnjo nedeljo govor. Vsak, ki more, naj jih pride poslušati. V nedeljo, dne 27. novembra v Jarenino!

Sv. Peter niže Maribora. V nedeljo, dne 20. t. m. bo v gostilni Mihaela Muršeca veselica tukajšnjih mladeničev tamburašev. Kakor smo slišali, bo eden mladenič govoril. Zaradi tega je želeli obilne udeležbe. Vabimo tudi Mariborčane, naj pridejo poslušati mile glasove tamburice, katere znajo naši tamburaši prav mojstersko izvabiti. Začetek veselice bo po večernicah, vstopnina samo 20 vinarjev. Vršila se bo tudi licitacija Martinove gosli, kar bo gotovo povzročilo mnogo smeha. Zatoraj v nedeljo k Sv. Petru niže Maribora.

Društvo slov. odvet. in not. uradnikov v Celju priredi dne 4. grudnia t. l. v Narodnem domu v Celju veliki koncert. Uprizorila se bo tudi šaloigra »Rusko-japonska vojska«.

Zasebna cerkveno-glasbena šola v Celju priredi dne 22. novem. t. l., na praznik sv. Cecilije, ob 8. uri večer v gostilniških prostorih »Skalne kleti« pevski večer. Vstopnina ni določena nikaka, vendar se prostovoljni doneski hvaležno sprejemajo v pokritje stroškov večera.

Zahvala.

Ob priliki otvoritve novega šolskega poslopja v Braslovčah je podaril temu zavodu veleč. gospod Fil. Jakob Bohinc, stolni župnik v pok. in kanonik, sedaj bivajoč v Braslovčah, 5 komadov dragocenih razpel, katera je izdelal Ivan Skaza, podobar v Grödeni na Tirolskem.

Tukajšni trgovec in posestnik ter ud okr. šol. sveta vranskega, veleč. g. Jožef Pauer, pa je preskrbel naši šoli krasno omaro za shrambo učnih pripomočkov.

Podpisana krajni šolski svet in šolsko vodstvo izrekata omenjenima dobrotnikom braslovške šole najprisernejšo zahvalo in Bog plati! — Braslovče, dne 15. novem. 1904. — Jožef Omladič, načelnik kraj. šol. sveta. Fr. Lorber, nadučitelj.

Zahvala.

»Ljutomersko slovensko pevsko društvo« izreka velečast. gospodu duhovn. svetovalecu in dekanu Martinu Jurkoviču najiskrenejšo zahvalo na velikodušnem darilu dvajsetih kron.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani pri Sv. Križu pri Ljutomeru 10 K 60 vin.

Loterijske številke.

Trst 12. novemb: 90, 44, 24, 74, 45.
Linc 12. novemb: 49, 7, 17, 12, 70.

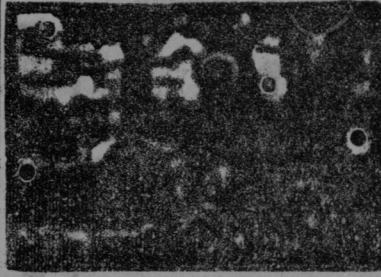

Zgodovin. društvo za Slov. Štajersko

se obrača z uljudno prošnjo na vse domoljube, naj po mogočnosti:

- pristopijo kot redni udje (100 K enkrat za vselej ali na leto 5 K, zato dobe društveno glasilo »Časopis«);
- naj izročijo, če mogoče, brezplačno društvenemu muzeju zgodovinsko ali narodopisno zanimive predmete, kakor: listine, stare novice, orožje, posode, stare narodne noše, starinsko pohišno opravo itd.;
- naj poročajo o slučajnih najdbah ali narodopisnih in zgodovinskih zanimivostih svojega kraja;
- tudi naravoslovni in geološki predmeti se sprejemajo v društveni muzej.

Pošiljatve naj se naslovijo na »Zgodovinsko društvo« v Mariboru, osebno se lahko predmeti oddajo tudi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Zdravje je največje bogastvo!**Kapljice sv. Marka.**

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravljajo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstnica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto: **1 ducoat (12 steklenic) 4 K.** **4 ducoat (48 steklenic) 14.60 K.** **2 ducoat (24 steklenic) 8 K.** **5 ducoat (60 steklenic) 17. — K.** **3 ducoat (36 steklenic) 11 K.**

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na vajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10-9

Zdravje je največje bogastvo!**Služba občinskega tajnika,**

ki bi hkrati opravljal tudi službo občinskega redarja, se odda s 1. prosincem 1905 v občini Dol (1000 prebivalcev). Dohodki: plača 960 K, službena obleka, prosta kurjava, prosto stanovanje (obstoječe iz 2 sob, kuhinje, shrambe in kleti v novi občinski hiši) ter zelenjadni vrt. — Zahteva se v prvi vrsti temeljito znanje slovenščine v govoru in pisavi, v drugi se le nemščine. — Pismene prošnje s kratkim opisom življenjskih razmer in dosedanje uporabe je poslati županstvu na Dolu (Hrastnik) in sicer do 1. grudnia 1904. 768 3-2

Peklař, župan.

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis: 12.000 žlahtnina bela in rúdeča. 10.000 Laški rilček. 4.000 Silvanec zeleni. 4.000 Šipon rumeni. 4.000 Burgundec beli. 3.500 Nemški rizling. 1.500 Traminec. 600 Rulandec. 400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo:

1.500 Laški rilček.

1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 160 K tisoč komadov. Na vsaki 100 kom. cepljenih trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K tisoč kom.

Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljenih trt, dobi jih 5% ceneje. Pri naročilu ni treba znamke za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovilite poslati 20% are od naročene svote. Trte se pošiljajo le v od trtne uči okužene kraje. Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge. 703 10-7

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri P. u. u.

Svoji k svojim!**Otvoritev trgovine.**

Slavnemu občinstvu v Sv. Lovrencu in okolici uljudno naznanjam, da sem v hiši g. Hoinika odprl

trgovino z mešanim blagom.

Kot domačin zagotavljam vsakemu najboljšo in najcenejšo postrežbo ter se priporočam v blagohoten obisk.

S spoštovanjem 787 2-1

Avgustin Skribe,
Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, mogle za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 61-22

Vinogradniki. Naznanjam posestnikom vinogradov, da imam letošno jesen več tisoč suho cepljenih trt na prodaj. In sicer: 80.000 šipon rumeni, 15.000 laški rilček, beli Burgundec in Silvanec. Cepljene na Rip. portalis in Solonis. Trte so dobro zaraščene in lepo vkoreninjene. Cena je I. vrste 100 kom. 16 K, II. vrste 100 kom. 11 K. Naročila brez are se ne bodo v ozir jemala. Naročniki se blagovolijo oglasiti do 15. decembra pri Francu Murič, posestniku in trtnarju v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptuj. 732 6-3

Velika najemninska vila ter ena mala hiša, obe s sadnim in zelenjadnim vrtom, vodovodom, stanovanje za vpokojence, vila tudi za gospodo, hiša pa za obrtnika jako primerna, je na prodaj. Več pove Anton Merzhun, Maribor, Weinbau-gasse. 787 4-3

Vsem vinogradnikom! Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer na Rip. Portalis 10.000 kom. Velšrizling 9000, Traminec 8000, Silvanec 5000, Šipon rumeni 9000, divjakov Rip. Portalis. Cena trtam I. vrste 1000 komadov 200 K, II. vrste 100 K. Vse vrste so lepo zaraščene, lepo vkoreninjene in tako visoke rasti kakor se malokje najdejo letos. Ako je mogoče, naj se blagovolijo kupci osebno prepričati. Divjake prodajam 1000 kom. 20 K. Pri naročilu blagovilite poslati 20% are od naročene svote. Oglasiti se je pravočasno ustmeno ali pismeno. Jak. Horvat, trtnar, Kukova šte. 89. P. Juršinci pri Ptuj. 736 3-3

Prenovljena, dobro zidana, jednodnostropna hiša, z 2 velikima kletima, v kateri je tudi prodajalna, se takoj pod ugodnimi pogoji prodaja. Več se izve v Bankalarigasse št. 4, Maribor. 746 10-3

Dvonedstropna hiša v Mariboru Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, mesečna najemnina 270 K, se iz proste roke prodaja. Posestnik je tudi pripravljen, hišo zamenjati za gozd. Pojasnila daje Javež Spes, Windenauerstrasse 26. 766 10-3

Novozidana, lična, vili podobna hiša, 10 let davka prosta, 1 oral zemlje, lep vrt, sadno drevje, vodnjak, blizu mesta in železnice, na prijetnem kraju, z lepim razgledom, posebno primerno za vpokojence, rokodelce, se radi preselitve prodaja. Več se izve v upravnistvu. 759 8-8

Rakve (truge) vsake velikosti, vsake vrste, olišpane in lakirane, po želji odjemalca, so vedno pri spodaj podpisanim v zalogi. Rakve v moji zalogi so popolnoma gotove, tako da jih odjemalec ali kupec lahko takoj odpelja. Spoštovanjem Anton Milošič, mizarški mojster v Ptuj. poštna ulica št. 12, nasproti ptujске slovenske posojilnice. 779 3-2

Posestvo v Gorjem Hlapju, obstoječe iz 18 oralov zemlje (vinograd, sadonosnik, njive, travnik in gozd), hiše in gospodarska poslopja ter stiskalnice. Posestvo pokaže g. Skof, župan v St. Jakobu v Slov. gor., natančneje se izve pri gospej pl. Tarnaviecka v Strass-u pri Spielfeldu. 770 2-2

Vinogradniki! Naznanjam, da imam več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis in Rupest. Montikolo. Več vrst! Kdor želi kupiti po ugodni ceni, 1000 kom. I. vrste po 200 K, II. vrste 160 K, naj se oglasi do 30. novembra ustmeno ali pismeno pri Alojziju Pušenjak, Kamensčak št. 33, pošta Ljutomer. 777 2-2

Lepo posestvo, 25 minut od Celja, ob okrajni cesti, proti južne železnice in ob Savinji ležeče, za poletno bivanje jako ugodno, meri 34 oralov in sicer 18 oralov njiv in z žlahtnim sadnim drevjem, z osajenimi travniki, 16 oralov gozda, hiša, obstoječa iz 3 sob, 2 kuhinj, kleti, itd., živinski hlevi, kozolec in druga gospodarska poslopja, vse v najboljšem stanu, se pod ugodnimi pogoji prodaja. — Natančneje pod „D 26“ poste restante Celje. 778 4-2

S vinsko maslo in druge pridelke iz mleka kupuje po najboljši ceni Amalia Šmyra, Dunaj XVII., Elterleinplatz 7. 781 10-1

Posestvo, ležeče na Koprivniku hiš. št. 19, blizu velike ceste, se iz proste roke prodaja za 2400 K. Cbstoji iz dveh hiš, preše, sadonosnika in njiv. Polovica se sedaj izplača, druga polovica pa ostane vknjižena. Več se izve pri gosp. Sagru, gostilničarju pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 782 2-1

Hišo z gospodarskimi poslopji in vrtom, z njivo in travnikom, prodam tudi brez zadnjih dveh; v hiši stara renomirana gostilna in novo urejena prodajalnice. Več pove lastnik Blaž Solar v Tepejnah pri Konjicah. 785 4-1

Novozidane hiše z gospodarskim poslopljem, z opeko krita, 2 sobi, kuhinjo, 4 in pol oral zemlje, 1 tranik, nekaj gozda, 1 njiva, tik okrajne ceste med Spodnjim in Zgornjim Duplekom, blizu Maribora, sposobna za trgovino ali za vsako obrt. Več se izve pri Karol Pečar v Zgornjem Dupleku, Sv. Martin, pošta Vurberk. 786 1-1

Kupi se.

Hišo kupim, pripravno za trgovino, v kakem prijaznem kraju na deželi. Poudbe sprejema upravnistvo lista. 774 2-2

Proste službe.

Krojaški učenec se takoj sprejme na 4 leta v vse oskrbovanje. Jakob Skaza v Sloven. Bistrici. 730 3-3

Pridnega učenca sprejme v trgovino z mešanim blagom Jožef Farkaš, trgovec v St. Juriju ob Ščavnici. 784 8-3

Kuharica, vajena vsakega dela, išče službe v kako župnišče, najraje v Savinjsko dolino. Naslev pove upravnistvo lista. 755 3-3

Kot governmentinja iščem službe. Govorim nemški in slovenski jezik, sem skušana učiteljica ročnih del. Spričevala na razpolago. Poudbe prostim pod naslovom A. B. poste restante Sv. Tomaž bl. Ormoža. 778 3-2

Za vinogradnike!

40.000 Ia požlahtnjenih ameriških trt Riparia Portalis in sicer: Šipon (Mosler), Zelenič (Sylvaner), laški Rilček (Welsch Risling), beli Burgundec in Muskateler, zajamčeno dotične vrste, izbrani najbolje zaraščeni cepeži in zelo močno vkoreninjeno trsje po 20 K stotino trsov.

21.000 istih vrst trsja II. razreda, vendar povoljne kakovosti, po 10 K stotino. 50.000 ključkov za cepljenje Riparia Portalis po 16 K tisoč ključkov. Ponuja: Ivan Kočevar, posestnik v Središču (Polstrau). 771 5-2

Pristnega Ljutomerčana novega in starega vina ponuja isti.

Zaboji in vožnja k železnici se naročnikom ne računajo.

Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospodsk. ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slav. občinstvu svoje **letne in jesenske novosti**, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 310 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v največjih modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od gld. — 65, — 80, — 90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

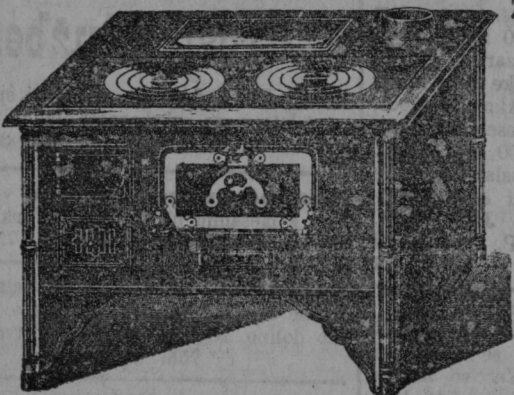
Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rižhe od gld. — 90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič CELJE

Za zimo:

peči,
raznih vrst, tudi
za kurjenje z ža-
ganjem, **štedilniki**,
vsi zraven po-
trebni deli in pri-
prave. 775 2

Bogata zaloga poljedelskih strojev, posebno sedaj

slamorenice

kotlov za žganje kuhati

in vseh drugih v železniško stroko spadajočih predmetov. — Najboljše umetno gnojilo za travnike in polja

Tomazeva žlindra in kajnit.

Navodila zastoj.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vladno naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice

(vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

IVAN REBEK,

stavbeni in umetni ključar v Celju

Poljske ulice št. 14. 754 5-3

Kmetovalci! obvarujte svojo živino!

pred **hromoto** in **kostolomnico**, katere bolezni bodo po izjavi živino-zdravnikov, letos radi krme, ki ima pre malo rudninskih snovi v sebi, pri živini neizogibne in pridevajte stalno 753 16-3

Barthelnovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za poklajanje pri eni kravi 6-7 in pri enem prašiču 3-4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!

5 kg K 2.— iz Dunaja, 50 kg K 12.— iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Najboljše in najcenejše se kupi

pri **Karolu Haber**

Maribor, Tegetthoffova ulica 39

blizu južnega kolodvora

ogrška moka kg po 8, 9, 10 do 17 kr., riž kg 10, 11, 14, 16 kr., najfinejša surova in žgana kava po vseh cenah, sladkor kg 38 kr.

Kupuje se fižol, orehi, po najboljših cenah.

Od zunaj zadostuje za naročilo karta. 765 3-3

Oznanilo.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru, registrovano društvo z neomejeno zavezo, naznanja, da bode od 1. januarja 1905 naprej obrestovala hranilne vloge po 4% brez odbitka rentnega davka, od posojil pa bode jemala 5 1/2% obresti.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru,

dne 12. novembra 1904. 784 1-1

Načelnništvo.

Dor. med. 769 2-2

KUNEJ FERDO

naizanja slav. občinstvu, da se je preselil iz Vranskega v **Št. Peter pod Sv. Gorami** kot praktični zdravnik in da ordinira istotam od 6. novembra v domači hiši (št. 1).

Oglas.

Kmetijsko društvo v Leskovcu

ima dne 20. novem. ob 9. uri dopol. v društvenih prostorih

svoj občni zbor.

Dnevni red: 1. Volitev načelnika. 2. Likvidacija društva. 783 1-1